Motion

1984/85:2462

Karin Söder och Pär Granstedt

De dövblindas situation

Att vara blind är ett svårt handikapp. Att vara döv är likaledes mycket svårt. Att vara både döv och blind innebär oerhörda svårigheter i kommunikation med andra människor och t. ex. uppfattningen av vad som händer i omvärlden. Det är i dag omkring 1 200 människor i vårt land som kan räknas till de dövblindas skara. Denna grupp människor har självklart samma rättighet som alla andra att få möjlighet att utveckla sina talanger och sitt intellekt genom utbildning av olika slag. Statens handikappråd har gjort en undersökning av de dövblindas situation. Det har därvid framkommit att just denna grupp av handikappade har mycket svårt att få sina rättigheter tillgodosedda.

Den som är att betrakta som dövblind har rätt till full handikappersättning. Trots detta framgår av undersökningen att endast 40 % hade full ersättning och nästan 30 % hade ingen handikappersättning alls. Då är inte de medräknade som uppnått pensionsålder och ej heller unga människor under 24 år. Detta tyder på allvarliga brister i tillgodoseendet av de dövblindas ekonomiska behov och kan kanske tydas så, att de i många fall inte är medvetna om sina rättigheter eller inte fått erforderlig hjälp för att komma i åtnjutande av dem.

Det tycks likaledes föreligga stora brister när det gäller tillgång till tolk. För många dövblinda betyder frånvaron av tolkhjälp en total isolering från omvärlden, då tolken är den enda som kan förmedla intryck till den handikappade. Detta kan också gälla dem som bor i den egna familjen eller på ett vårdhem. Frånvaron av tolkhjälp gör också vårdarbetet mycket svårt. Inte minst gäller detta när dövblindheten är förenad med andra handikapp eller sjukdom. Det är därför nödvändigt att tolkservicen byggs ut.

Tekniska hjälpmedel kan många gånger på ett avgörande sätt bestämma den handikappades möjligheter att leva ett någorlunda självständigt liv. Den omtalade undersökningen visar att mellan 40 och 50 % av de tillfrågade behövde tekniska hjälpmedel. Orsaken till att de inte fått dessa behov tillgodosedda kan säkert hänföras till svårigheterna att kommunicera. Allvarliga brister visar sig även när det gäller ordentliga syn- och hörselundersökningar. 35 % har aldrig haft kontakt med vare sig syn- eller hörselvården och dryga 10 % inte under de senaste 10 åren. De dövblinda hamnar lätt i en mycket passiv situation, och deras möjligheter till aktiv sysselsättning och den stimulans detta utgör utnyttjas inte. Detta leder ofta till ett större vårdbehov än som annars skulle vara fallet. Det gäller ju att denna grupp

handikappade såväl som andra får möjlighet att utnyttja och utveckla alla sina inneboende resurser.

Det är därför angeläget att, som föreslås i Handikappinstitutets utredning, tolkservicen byggs ut liksom möjligheterna till utbildning och sysselsättning. För att detta skall kunna genomföras fordras också fler utbildningskonsulenter.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar hos regeringen begära att åtgärder snarast vidtas för att förbättra de dövblindas situation i enlighet med vad i motionen anförts om tolkservice, utbildning, sysselsättning och utbildningskonsulenter.

Stockholm den 25 januari 1985

KARIN SÖDER (c) PÄR GRANSTEDT (c)